

Előfizetési árak:

Egész évre 10-40 korona

Fél évre 5.20 korona

Negyed évre 2.60 korona

Egyes szám ára 20 f.

SZENTESI LAPSzerkesztőség és
kiadóhivatal

Vajda Bálint utóda

könyvnyomdája

Szentés Kossuth-tér 4.

Egyes szám ára 20 f.

Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő:
SIMA LÁSZLÓ

Hirdetések díjszabás szerint.

**Március
Idusa**

a szabadságért küzdő magyarok ünnepe volt eddig.

Ezen az ünnepen hivatalosan nem vett részt soha a szociáldemokrata párt.

Most a hetvenegyedik évforduló alkalmából a szentesi szociáldemokrata párt hívja föl a nagy évforduló megünneplésére a munkásokat és polgárokat, hogy visszanezve a múltba, megtarthassák a jelent és erőt merithessenek a jövőre.

A forradalom átalakító szelleme, amely jogokat nyújtott és valóvá tette a nagy márciusi nap hármasszavát, szinte kötelezi a szociáldemokrata pártot arra, hogy az ország demokratizálásáért megindult és most befejezéshez közeledő nagy küzdelmek kiindulásának első napját megünnepelje s az októberi forradalom után, amelyen éppen a szociáldemokrata párt szervezett ereje teremtetle meg a független Magyarországot, tanulságot tegyen arról, hogy a nemzetközi szociáldemokrata párt, amely ennek az országnak megmentéséért Bernben olyan harcot vívott és ott olyan eredményeket ért el a mostani nagy napokban, amidőn létünk és nem létünk forog a kockán, lelkes magyar szívvel tekint vissza a múltba arra a napra, amelyen bár még nem szociálista alapon, de először hirdették a népjogok és a testvériség örök ígéit és amely naptól kezdve az eszme elindult hódító útjára, amiglen diadalt vehetett.

Krónikás jegyzetek.

Nem tudom, hogy a helyi privilegizált polgári és hazaffyas sajtó miképen fog makogni a szatmári beszédek után és fogcsikorgatva fog-e még a magyar szociáldemokrata párt kumünista törekvéseiről leleplezéseket kieszelni vagy pedig a nagy politika után beéri azzal, hogy elkeseredett dühvel szidja tovább Gyulavárit, hol pedig Kerekes Samut.

Nevezetesen én hozzá vagyok szokva ahoz, hogy onnan mindig jön valami éppen azért érdekes, mert undorítóan visszataszító és mert mindig olyan, ami a zavarosban halászni akaró szerepére emlékeztet.

A Böhm hadügyminiszter és a Pogány József kormánybiztos szociálista beszéde után, a helyi nagyságok és hazaffyak bizonyára úgy érzik magukat, mint akiket jól fejbe kőkányoltak. Most már nem lehet kijátszani azokat a tartogatott ütőkártyákat..

Most a kártya öket üti és nem ők ütnek vele.

**

Dr Lánzi Simon Pál.

Leírom a nevét. Nem nagyon sokszor irtam még le, de most úgy jött a dolog, hogy a sorsfordulatnak a jelen pillanatában kénytelen vagyok vele.

Szentési mandátum.

Hát erről már husz év alatt nagyon sokszor irtam különféle vonatkozásokban.

Most a Simon neve, meg a szentesi mandátum véletlenül egymás mellé kerül.

És ez, hogy így egymás mellé kerül, ez jelent egy nagyon szomorú kis egyéni

tragédiát.

Hát nincsen szentesi mandátum.

Es nemzetgyűlési képviselőválasztások lesznek.

Es dr Simon, aki Pál is egyúttal, nem lehet szentesi képviselő, — sőt igen nagy valószínűségek szerint még csak kombinációba sem jöhet, hogy jelölt legyen...

Oh, pedig mennyi komisszág, mennyi emberi förtelmes indulat zudult neki az üdvözítő gondolatért: szentesi mandátum...

Kis tragédia, olyan bus, hogy én kacagni tudok rajta.

Álmok és vágyak: a ti sorsotok a temető, a halál.

**

Az Ellenőr, az egyetlen helyi vicclap, legutolsó kiadmányában újabb szereplőt hozott a nagy színpadra, amelyet úgy hívnak hogy helyi közélet.

Ez a szereplő Kerekes Sámuel, a szentesi polgármester-helyettes.

Épen a legfőbb ideje volt.

Miért ne lehetne őtet is tépázni és mire volna jó az Ellenőr, ha nem arra, hogy okvetlenül érdeklődést keltsen mindenki iránt. Egy forradalmi helyettes-polgármester, pláne, ha még nem is szentesi, hát éppen kiválóan alkalmas médium lehet arra, hogy foglalkozzanak vele és ha a mostani viszonyok között az emberek nem igen érdeklődnek senki iránt, akkor, aki azt akarja, hogy foglalkozzanak a személyével, minden alkalmat meg kell ragadnia arra, hogy a neve és személye a helyi egyetlen vicclap útján forgalomba hozassék.

Hogy ez a forgalomba hozatal durva, goromba, tán kissé még gyanúsító is — azon mi benszülöttek nem botránkozunk meg, hiszen a mi Máramarosból ideszármazott „helyi nagyságunk” — ehhez már hozzászoktatott...

**

Az új városi néptanács megmutatta, hogy megérti az idők szellemét.

A sógor és koma és más efféle érdekek lekerültek a napirendről.

Egész sereg személyi kérdést kellett elrendezni — és elrendezte úgy, ahogyan becsületes érzékkel el kellett azokat rendezni, úgy, ahogyan azt a régi képviselőtestület nem tud-

ta volna közmegnyugvásra soha elintézni.

Apró emberek érdekeit is kellett megvédeni, — kiáltó egyenlőtlenségeket kellett eliminálni.

Megtörténtek.

Óriási ugrás történt — előre...

... És természetes, hogy a Szentesi Ellenőr riportere nem volt ott a néptanács ülésén.

Minek? De hát minek?

Elvégre ott a néptanácsban most komolyan dolgoznak és — komoly dolgról nem szokás riportot írni.

Az nem érdekes.

B A R A Z D A.

Utazás egy ismeretlen állomás felé.

III.

A nemzetiségi kérdés volt az, amelyet jóakarattal és becsületes szándékkal a leggyorsabban és a legtökéletesebben meg lehetett volna oldani. Hiszen ha szorosán vesszük, egészen 1848 előttig nemzetiségi kérdéstről alig vagy éppen nem lehet beszélni.

Volt azonban oláh kérdés, már Rákóczi idejében és a Hóra-Kloska lázadás után állandóan.

Hogy miért, annak az okai nagyon egyszerűek és világosak.

Erdély, a független fejedelemséget értem, — a népszabadságok klasszikus földjének volt tekinthető, amelynek alkotmánya a három nemzetet, értvén a magyar, székely és szász nemzeteket, jogokban és kötelességekben teljesen egyenlővé tette, de sajátlagosan a jogok komplexumából kizárta teljesen az oláhságot.

Mik az okai ennek?

Módomban volt a román nemzetiségi párt egyik vezetőjével tárgyalni a világ-

háboru idején, aki éppen a román kérdésekben olyan fölvilágosításokat tudott nyújtani, amelyek sok mindenre rávilágítanak és legfőképpen arra, hogy az oláh irri-fentát mesterségesen ápolta és fejlesztette ki a múlt kormányzata és közigazgatása.

— Nemzeti állásponton állunk, de nem föltétlenül magyar-ellenes állásponton — mondotta. Progresszív gondolkozású román soha sem vágyik a román imperium alá, mert még a magyar viszonyokhoz képest is, sokkal rosszabb helyzetbe kerülnénk, mint ma vagyunk, következésképp nekünk saját érdekeinkbe is ide kell huznunk és itt keresnünk faji és gazdasági fejlődésünket.

Hiszen ez szép dolog és van is benne igazság, vettem ellene, de ennek gyakorlatilag ellene mond a román nemzeti politika. Belemélyedtünk a kérdés tárgyalásába, — amelynek végeredménye az volt, hogy máglyára kellene hurcolni a múlt minden kormány-

férfiát, még a meghaltakat is kiásni és csontjaikat föltüzelni, nem érdemelnek mást.

Hogy éppen erre az eredményre kellett jönnünk, szinte természetes, mert hiszen tárgyalásunk alapja az volt, hogy sem a kormányzat, sem a közigazgatás nem foglalkozik a néppel, illetve határozottan népellenes. A román papok és tanítók, az agitátorok legnagyobb része Románia pénzéből él, a nép iskolázatlan, tudatlan, a magyar dsentri hivatalnok a magyar parasztot éppen olyan durván löki ki a hivatalból, mint az oláht, semmibe beleszólása nincsen... és mindennek fölött legveszedelmesebb — nemzeti szempontból a mindenkori kormányok által agyondelgetett szász, aki tulajdonképpen teleköltötte a világot a nemzetiségi elnyomatással, holott egyedül neki volt utja és módja a boldogulásra az erdélyi földeken.

Ha így haladnak a dolgok, mondotta rezignáltan, akkor kiolthatatlan lesz a fajgyűlölet, mert a tanulatlan oláh, intelligenciájának rosszhiszemű tevékenykedése folytán nem fog egyebet látni, mint azt, hogy mindennek a magyar az oka és akkor nem lesz román, aki gátja lehessen az események kifejlődésének... Higyje meg, tette hozzá, akármi lesz a háboru vége, egy bizonyos, az, hogy a faji gyűlölet fog tombolni egymás között itt az országban és bizonyára közösen a dinasztia ellen...

Erre a kijelentésre nagyon néztem. Ellene is vettem, hogy a románság még titkos föliratokban is császárhünek mondta magát, fölhoztam 1848-at Jankuval és a többiekkel.

— Lehetett egy népet félrevezetni egyszer, kétszer, talpnyalók lehetnek

a vezetők, de a nép lelke maga találja meg önmagát, mikor erre rákerül a sor és higgye meg, hogy e tekintetben a románság keményebb, mint a magyar... cine mintye!

Igaz-e?

— Hogy a cigánybálat a cigányok nem akarták kimuzsikálni?

Dóri.

HIREINK.

— Jócsák Kálmán kormánybiztos a népkormány Hódmezővásárhely város kormánybiztosává nevezte ki.

— Változások a városnál. Farkas Mihály adóügyi tanácsnok nyugdíjazása és Szűrszabó Nagy Kálmán adópénztárnok elhalálása folytán megüresedett állások betöltése dolgában a városi néptanács a legutóbbi üléséből a következőleg határozott: adóügyi tanácsnok Ersek Zsigmond, pénztárnok Strasser Sándor, ellenőr Kréter István, adónyilvántartó Hegedűs István, adótisztviselők Józsay István és Löwy Julia, adóvégrehajtó ifj. Ersek Zsigmond, az évek óta üresedésben levő ígató-kiadói (írnoki) állásokra megválasztották Mátyffy Mária és Beszédes Vilma, akik ezeket az állásokat évek óta töltik be.

— Vasárnapi munkaszünet a közhivatalokban. Az ország legtöbb városában általános munkaszünet van a közhivatalokban a forradalom óta. A szervezkedett közalkalmazottak vívták ezt ki mindent. A Közalkalmazottak Országos Szövetségének helyi egyesülete szerdán délután tartott rendkívüli közgyűlésén a helybeli köz-

alkalmazottak is kimondták, hogy a mulhatatlanul szükséges (rendőrségi és anyakönyvi hivatali) inspekciónéltekintve minden közhivatalban ezentul általános munkaszünet tartandó vasárnapokon és egyéb munkaszünetes napokon.

— Halálozás. Mély részvételt vettük az értesítést, amely azt tudatja, hogy Blázsik Tamás polgári biztos hosszas szenvedések után pénteken elhalt. Blázsik Tamás több, mint hat éve volt a város szolgálatában, mint polgári biztos és nem egy ízben adta fényes tanujelét nyomozó tehetségének. Temetése március 11. délután lesz.

— A városi néptanács a munkanélküliség enyhítésére mintegy két héten keresztül 500 munkás munkáltatását határozta el. A munkálatok költségeire mintegy 200000 korona szükséges, amely kölcsönből lesz fedezendő. A munkálatok legnagyobb része földmunka, illetve utjavítás és csatornázás.

— A város határának kibővítése. A városi néptanács legutóbbi üléséből bizottságot küldött ki az iránt, hogy készítsen javaslatot a tekintetben, hogy a folyamatba tett földbirtok reform során Szentés érdekei akár birtok szerzés, akár pedig a közelálló puszták községek becsatolása által miképpen volna legjobban megvédelmezhető. Ugyancsak kimondta a néptanács, hogy miután a szentesi földmunkások földszükséglete nem elégíthető ki a szentesi határból, kérelmezni fogja, hogy a szentesiek a közeli uradalmak, nemkülönben a fábíáni és tési földektől alárkerülő birtoktestekből elégíttessenek ki.

— Az Általános Fogyasztási Szövetkezet szentesi fiókjának megal-

apítását mondották ki csütörtökön délután. Akik a szövetkezetbe, amely szociális alapokon nyugszik, be akarnak lépni naponként 8—12 és délután 2—4 között jelentkezhetnek a szociáldemokrata párt titkárságának helyiségében.

— A földosztás törvénye. Ezen a címen néhány nap múlva megjelenik dr. Erdély Jenő ismertetésében a földosztásról szóló néptörvény szövege és magyarázata az ahhoz tartozó miniszteri rendeletekkel együtt. A nagy és bonyolult törvény helyett könnyen érthető nyelven világos csoportosításban ismerteti a fűzet a földosztással kapcsolatos tudnivalókat. „A földosztás törvénye” megrendelhető a „Mirelő v n szó” szerkesztőségénél Budapest IV. ker. Kecskeméti u. 6 szám. Ára ajánlott bérmentes küldéssel 2 korona 45 fillér.

Felelős szerkesztő: Gyulai Mihály.
Kiadja: Vajda B. Utóda könyvnyomda

Vállalathoz társnak

keresek egy 30—35 év körüli nőt 40.00 korona tőkével. Kölcsönös megtetszés esetén házasság nincs kizárva Cím meg tudható a kiadóban.

1905—1919. sz.

Hirdetmény.

Szentés város tanácsa értesíti a lótenyésztőket, hogy angol tájfajta tenyészetbe beosztott 8 állami ménlővel angol tájfajta fedezettési állomást létesített, hol elsősorban is a szentesi angol tájfajta lótenyésztési szövetkezet tagjainak párosított lovak fedeztetetők és ha csak párosított kanca nem volna, fedeztetetők a nem párosított kancák.

A fedezettési díj:

I. párosított kancák után 73 korona.

II. nem párosított kancák után 102 korona.

A fedeztetési díj a fedeztetés után azonnal lefizetendő az állomást vezető Sallay István kezéhez.

A párosított kancák törzs könyvezését a város vezeti.

Szentes, 1919. február hó 6 napján.

Városi tanács.

2422—1919. szám.

Hirdetmény.

Az 1894. évi XII. tc. 50. §-a értelmében minden birtokos köteles a fák rügyének fakadása előtt, de legkésőbb március hó végéig a belsősegekben, szőlőkben, gyümölcsösökben lévő fákat és bokrokat a kártékony hernyóktól megtisztítani, a hernyófészkeket összeszedni és elégetni.

A március után mutatkozó hernyókat, továbbá a cserebogarakat megjelenésük alkalmával megfelelő módon pusztítani kell. Pusztítandók ezenfelül a vértetvek és darazsak.

Elrendelem, hogy az itt felsorolt kártékony rovarokat minden birtokos irtsa ugy a saját, mint birtokostársai érdekében, annyiival is inkább, mert aki az irtást elmulasztja vagy nem teljesíti, a mulasztó fél költségére hatóságilag fogom az irtást eszközölni, ezenfelül mulasztásáért pénzbírsággal fog büntettetni.

Szentes, 1919. február hó 14

Polgármester.

2616—1919. sz.

Hirdetmény.

Kormánybiztos urnak 302--1919 számu rendelete alapján közhírré közhírré teszem, hogy a vadászatról szóló 1883. évi XX. t. c. valamint a vadászati és fegyveradóóról szóló 1883. évi XXIII. t. c. rendelkezései és az ezekből kifolyólag kiadott összes törvényes intézkedések ma is egész terjedelmükben érvényben maradnak és azokat meg kell tartani s ebből kifolyólag teljesen téves az a hit, hogy a népkormány egyszerűsrendelkezései hatályon kívül helyezte volna a vadászati törvény óvó és tiltó rendelkezéseit.

Egyuttal közlöm azt is, hogy kormánybiztos ur a jogosulatlan egyének birtokában lévő összes lőfegyverek és lőszerrek elkobzását elrendelte, továbbá azt is, hogy a vadászatról és fegyveradóóról szóló törvényekkel szembehelyezkedők ellen a legszigorubb megtorlás alkalmaztassék.

Szentes 1919. febr. 21.

Polgármester.

490—1919. sz.

Hirdetmény.

A magyar pénzügyminiszter a háboru folyamán felszaporodott tetemes adóhátralékok behajtását elrendelte.

Mielőtt a városi adóhivatal a rendelet legszigorubb foganatosítása iránt intézkednék, figyelmezteti az adózó közönséget arra, hogy adó és egyéb köztartozásait az illetékes pénztáraknál fizesse be. A magyar állam mostani súlyos helyzetében ez nemesak hon-

polgári kötelesség, hanem az adózó saját érdekében is áll, mert aki köztartozásait nem fizeti be, az ellen a végrehajtás harmadik fokát a lefoglalt tárgyak elárverezését lesz kénytelen a hivatal foganatosítani.

A háboru idején katonai szolgálatot teljesített családfenntartónak, ha időleges fizetésképtelenségük igazoltatik, kérelmükre a pénzügyigazgatóság részlettörlesztési kedvezményeket ad. A kérvények a városi adóhivatalnál nyújtandók be.

Reméli a városi adóhivatal, hogy adóhátralékatt mindenki rendezni fogja, különben kénytelen lenne a legszigorubb eszközökhöz fordulni.

Városi adóhivatal.

Eladó ház

IV. kerület Stammer Sándor utca 38 számu ház, mely áll 2 külön szoba, 2 konyha, 2 kamra és gazdasági épületekből, új magtár pincével, egy nagy istálló szinnel, egy kocsiszín és 3 állal, 1030 négyszögöl telekkel eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Eladó

egy hidmérlegés egy kocszi takarmány Fülöp Ferencnél Mindszent, Pályaudvar.

TUDOMÁNYOS MOZGÓSZINHÁZ

VASÁRNAP

Fedák Sári est!

1919 március 9-én három előadás d. u. 4, este 6 és 8 órakor.
szinre kerül:

A nőstényfarkas.

Dráma 5 felvonásban.

Főszerepben; Fedák Sári. Szereplők: Virányi S. Vágó B.

—: Csütörtökön az ARANYEMBER II-ik része —: